

## **Wakita ge Zek ya àbèki ni Ere ye ti mǎdǎmki ka wakita ge Zek ya àbèki ni**

Maslaɗa ya ti àbèki wakita hini ni ti àdafa slimi gayan a : nani Zek (1.1). Ndam mǎsǎr zlam tǎdǎm nan ti Zek zal asak ga Yezu, wur ga mǎn ge Zeɗ ni do, adaba bay Erot àkadà nan a (Tɔwi 12.2) : tǎdǎm bay ya àbèki wakita hini ni ti Zek wur ga mǎn ga Yezu ni (Galasi 1.19). Zek wur ga mǎn ga Yezu ni ti ègia gǎdàkana ga ndam ga Yezu a Zerɔzalem a (Tɔwi 15.13 ; 21.18 ; Galasi 2.9).

Zek àbikioru wakita gayan ni ana « dini kru mahar cœeni medeveni ka haɗ gǎrgǎrani ni » (1.1). Dini kru mahar cœeni ni ti nday ndam Zɔde, ay Zek àbikioru ti ana ndam ga Yezu (2.1) : Zek ti zal Zɔde, ànjɔhaɗ a Zerɔzalem ; bi a majalay ahàr gayan bu ndam ga Yezu ti ahar gǎdàkani ndam Zɔde. Zek àzlapay ti akadà ga zal Zɔde ni : mazavu gani ka ya ti àdǎm Melefit Bay Njɔɗa-njɔɗani ni ti àzlapay àna ma Hebri « Sabaot » (5.4 ; mǎnjumiyu ka TOB).

Zek ti àsǎra ma ga Yezu ya àcahi ana mis na lala : gurumkabu Zek 2.5 akaba Meciyɔ 5.3 ; Zek 3.10-12 akaba Meciyɔ 7.15-20 ; Zek 3.18 akaba Meciyɔ 5.9 ; Zek 5.2-3 akaba Meciyɔ 6.19-20 ; Zek 5.12 akaba Meciyɔ 5.33-37. Zek àhi ana ndam ga Yezu si tâgray tɔwi sulumani kwa : tamal mǎfǎkia ahàr ka Yezu a ti àbǎlay, ay ahàr àdǎm mǎgray tɔwi àna mǎfǎki ahàr geli ni (2.14-26). Pol àdǎm Melefit àdǎm leli ndam jireni kè eri gayan ti azuhva tɔwi geli ya mǎgray ni do, Melefit àdǎm leli ndam jireni kè eri gayan

ti azuhva geli ya mǎfǎkia ahàr ka Yezu a ni cilin (Rom 3.21-31). Pol àdǎm Melefit àdǎm Abraham ti mis jireni kè eri gayan ti azuhva mǎfǎki ahar gayan, do ni ti azuhva tǎwi gayan ya àgray ni do (Rom 4) : Zek ti ni àdǎm Melefit àdǎm Abraham mis jireni kè eri gayan ti azuhva zlam ya àgray, àdafaki mǎfǎki ahàr gayan ni (2.20-24). Ma ga ata Pol akaba Zek ni ti bəlan, ay Pol àdǎm ahəngay leli ti Melefit cilin, do ni ti tǎwi geli ya magray ni ti àhəngay leli do ; Zek ti ni àdǎm ahəngay leli ti Melefit cilin, ay adafaki Melefit àhənga leli a ti tǎwi geli ya magray ni. Tamal mǎgray tǎwi sulumani àna njəda ga Məsuf ge Melefit do ni ti məsər Melefit àhənga leli a ti ahəmamam ?

Nahkay zla nahəma, a wakita gayan ni bu Zek àvi sawari gərgəri kay ana ndam ga Yezu, àhi ana leli ahəmamam mǎnjəhad àna sulumani ni. Si mǎbi slimi ana ma gayan ni lala kwa.

### *Sa ge Zek*

<sup>1</sup> Nu Zek bay mǎgri tǎwi ana Melefit nday ata Bay geli Yezu \*Krist nǎgri sa ana kǎli dek, lekulum dini kru mahar cǎeni medeveni ka had gərgərani ni.

*Melefit avi majalay ahàr sulumani ana ndam ya tǎfǎki ahàr ni*

<sup>2</sup> Bəza ga mmawa, ka ya ti daliya ku weley weley do dek àca kǎli a nəngu ni mərumbu dal-dal.

<sup>3</sup> Adaba kəsəruma daliya gekǎli ya kacakum ni ti adafaki kəbum kəfumki ahàr ke Melefit lala, kəmbərənum do. Nahkay akəzumkivu njəda gekǎli ge mebesey daliya ni.

<sup>4</sup> Kíguma ndam ya tebesey daliya na nahkay ti, zum njə́dā gekə́li dek ga moroni kama, ti kígum ndam \*njə́latani, ere ya ahəcikivu ana kə́li ge migi njə́latani ni ti àbi.

<sup>5</sup> Ay bi mis e kidin̄ gekə́li bu àsəra àjalay ahàr sulumani do ni ti, mîhindi afa ge Melefit, nahkay Melefit aməvi majalay ahàr sulumani ni. Adaba Melefit ti àgray sidək do, avi zlam ana ku way way do dek, àcafəŋa mis ge mihindilin̄ zlam a do.

<sup>6</sup> Ay tamal mis ehindi zlam afa ge Melefit nahəma, məfəki ahàr Melefit aməvi ere gani efedin̄, àjalay ahàr cə cə ba. Adaba maslaŋa ya ti ajalay ahàr cə cə ni ti naŋ akađa ga yam ya ti aməd adaday, aŋgoru àna naŋ gwar hi gwar hi ni.

<sup>7</sup> Maslaŋa gani nani ti ŋgay Bay geli aməvi zlam ti àhi ana ahàr ba simiteni.

<sup>8</sup> Adaba maslaŋa gani nani ti naŋ àbu ajalay ahàr cə cə, a zlam ya agray ni bu dek ti ambat majalay ahàr gayan̄ cepa cepa.

### *Ndam ge elimeni akaba ndam talaga*

<sup>9</sup> Tamal maslaŋa èsli mis kè eri ge mis ndahan̄ do, afəki ahàr ka Yezu ti ahàr àdəm məmərvu, adaba kè eri ge Melefit ti ègia mis gəđakana.

<sup>10</sup> Mis tamal elimeni gayan̄ àbu, afəki ahàr ka Yezu day məmərvu, adaba Melefit àhəŋgoraya naŋ kələŋ a : məsəra bay ge elimeni ti aməmət akađa ga vay-vay ga zlam ya tadəgafəŋa ni.

<sup>11</sup> Vay-vay tamal fat àvəđia èviyeka ti adəgafəŋa, àbəlāy va do. Nahkay day bay ge elimeni aməmət ka ya ti naŋ àbu agray təwi ga madəbay elimeni gayan̄ ni.

### *Zlam ya ezligiyu mis a magudar zlam vu ni*

12 Tamal mis acakay daliya, ebesey, àmbrəŋ məfəki ahàr ka Yezu do nahəma, məmərɔvɔ adaba tamal èbesa nahkay ti Melefit aməvi \*sifa ya àndav day-day do ni. Sifa gani nani ti Melefit àdəmbiya aməvi ana ndam ya ti tawayay naŋ ni, aməvi ti akada ya ti təvi zlam ana maslaŋa ya ti èhita mis ndahan a ni.

13 Tamal mis awayay adiyu a magudar zlam vu ti ŋgay Melefit ezligiyu naŋ ti àdəm ba. Adaba Melefit ti tizligiyu naŋ a magudar zlam vu koksah, èzligiyu mis a magudar zlam vu do daya.

14 Ezligiyu mis a magudar zlam vu ti majalay ahàr ga maslaŋa gani nani, adaba majalay ahàr gayan ni magədavani, agosay naŋ, azoru naŋ a magudar zlam vu.

15 Majalay ahàr gayan magədavani ni àra èzligiya naŋ a zlam magudarani va nahəma, zlam magudarani gayan ni edisl. Emidìsla ti amakad maslaŋa gani.

16 Bəza ga mmawa goro ni, nawayay kəli ; nəhi ana kəli nahəma, kəgosum ahàr gekəli ba.

17 Zlam sulumani ya mis tədi ahàr ga sulum ni dek ti asləkabiya agavəla. Aslərbiyu ti Melefit ; naŋ gani àgraya zlam masladana dek ; àcəlaya ahkay do ni àdiyu akada ga fat ni do ; àmbrəŋ leli a mələŋ ziŋ-ziŋeni bu do.

18 Àwayay ti mīgi bəza gayan, mək mīgia àna pakama gayan ge jiri ya àdəm na. Mīgia bəza gayan a ti, àhəl leli enji akada ga hay ya tacal ni.

*Kəbumi slimi ana ma ge Melefit ciliŋ ba ; grum təwi àna naŋ*

19 Bəza ga mmawa goro ni, nawayay kəli ; nahkay ti nawayay ti kəsərum zlam : ahàr àdəm ku way way do mawayay məbi slimi ana pakama, ay àzlapay ke weceweceni ba, àzum bəruv weceweci ba daya.

20 Adaba tamal mis àzuma bəruv a ti àgray təwi ge jiri kè eri ge Melefit do.

21 Nahkay zla nahəma, ahàr àdəm mbrəņum majalay ahàr gekəli magədavani dek akaba təwi ya kəgrum ga cuday ni dek. Gəsumkabá pakama ya kicəm na àna məbəruv bəlan, adaba pakama gani nani ti njəda àfəņ : Melefit ahəņgay kəli àna naņ, akəņgətum \*sifa ya àndav day-day do ni àna naņ tata.

22 Ay kəgosum ahàr gekəli ba : kəbumi slimi ana pakama ge Melefit cilin ba ; grum ere ye ti kicəm a huđ gani bu ni daya.

23 Adaba tamal mis abi slimi cilin, àgray ere ye ti èci a huđ gani bu ni do ni ti, maslanja gani ti akada mis ya ti àmənjavaiya a kutrum va,

24 àmənjavaiya ti aslaka, mək vu gayan ya èpi ni agəjazlki ahàr həya ni.

25 Ay \*Divi ge Melefit ya àdəfiki ana leli ni ti məsəra aranja àhəcakivu do, agray ti mīgi evidi ga zlam magudarani va ba. Nahkay tamal mis amənjaki ke Divi nani, agəskabu dek mək agray təwi àna naņ ti Melefit aməvi məmərani azuhva nani. Ay ahàr àdəm abi slimi, ma gani agəjazlki ahàr ba ; ahàr àdəm mągroru təwi àna naņ.

26 Tamal mis àdəm naņ mis ge Melefit mək azlapay kwanja kwanja ti agosay ahàr gayan ; gayan ya àdəm naņ mis ge Melefit ni ti ègia zlam masakana.

27 Maslaṅa ya ti naṅ mis ge Melefit edeḍiṅ edeḍiṅeni ni ti anjəhad njəlata kè eri ga Bəṅ geli Melefit, àgudar zlam do simiteni. Ere ye ti agray ni ti nihi : ajənaki bəza kuḍa akaba wál madakway ya təcakay daliya ni, acuhwafəṅa kà zlam magudarana ya ndam ga \*duniya tagray na daya.

## 2

### *Kìcirumkaba mis a ba*

<sup>1</sup> Bəza ga mmawa goro ni, lekulum kàbum kəfumki ahàr ka Bay geli Yezu \*Krist ; naṅ ti gəḍakani àtam zlam dek. Kəfumki ahàr nahkay ti kìcirumkaba mis a ba.

<sup>2</sup> Mazavu gani, bi lekulum kàcakalumva, mək mis cə təhurkiviyu ke kəli : bəlaṅ gani naṅ àbu àna mili ga gru a ahar bu, məbakabu azana sulumani, naṅ nahaṅ ni ti ni zal talaga, azana gayaṅ midigweni ;

<sup>3</sup> tamal kəgəsumkabu maslaṅa ya ti məbabakabu azana sulumani ni lala, kəhumi : « Njəhadà ahalay a ka məlaṅ sulumana, » mək kəhumi ana zal talaga ni : « Cika jik, » ahkay do ni : « Njəhadà a ga had a ka məlaṅ ya nabəhadki asak na » nahəma,

<sup>4</sup> kicirumkaba mis a do waw ? Nahkay majalay ahàr gekəli ya kajalumki ke mis ni ti magəḍavani do waw ?

<sup>5</sup> Bəza ga mmawa goro ni, nawayay kəli ; nahkay nawayay ti kəbumi slimi ana ma goro ya nəhi ana kəli ni : Melefit àdəm ndam ya tawayay naṅ ni atəhuriyu a Məgur gayaṅ vu. Ndam ya àdaba tay a ga məhuriyani a Məgur gayaṅ vu ni ti ndam ya ti nday ndam talaga kè eri ga ndam ga \*duniya ni

do waw ? Adaba ndam nday nani ya táfəki ahàr ka Yezu ni ti máfəki ahàr gatay ni ègia elimeni gatay a.

<sup>6</sup> Ay lekuləm ti kəbumki mimili ka ndam talaga, kəhumi ana ahàr tìsli arañə do. Ndam ya təgri daliya ana kəli akaba təhəloru kəli kə meleher ga ndam magray seriya ni ti ndam ge elimeni do waw ?

<sup>7</sup> Tədəmki ma magədavani ke slimi ga Yezu Krist ni ti nday gani do waw ? Ay slimi gani nani ti slimi sulumani ; Melefit əzalay kəli ti àna nañ.

<sup>8</sup> Melefit ti Bay geli gədakani : \*Divi gayanə ya təbəki a Wakita gayanə ni bu ni ti nahkay hi : « Wayay ndam ya ti nak kəbu akaba tay ni akada ya ti kawayay ahàr gayak gayakani ni.\* » Tamal kəgrum nahkay ti kəgrum zlam sulumani.

<sup>9</sup> Ay tamal kicirəm kaba mis a ti kagударum zlam. Nahkay Melefit aməwəl kəli àna seriya adaba kəgəsumkabu Divi gayanə ni ndo.

<sup>10</sup> Nədəm nahkay ti adaba tamal mis əgəskabá Divi ge Melefit a dek, mək əgudara bəlanə gana ti, kala maslañə gani nani əgudara Divi ge Melefit na dek.

<sup>11</sup> Adaba Bay ya ti àdəm : « Kəgray hala ba » ni ti nañ gani àdəm : « Kəkad mis ba† » daya. Nahkay tamal kəgray hala do, ay kəkada mis a ti, ègia kəgudara Divi ge Melefit ya àdəfiki ana Məwiz na.

<sup>12</sup> Nahkay zla nahəma, a zlam ya ti kəgrum ni bu dek akaba a zlam ya ti kədəmum ni bu dek ti, sərunki Melefit amagrafəñə seriya kə kəli a, amədəm lekuləm kəgəsumkabá Divi gayanə a tək,

---

\* **2:8** Levi 19.18. † **2:11** Mənjay Məhərana 20 13-14 ; Mimbiki 5.17-18.

kègəsumkabu ndo waw. Divi gani nani ti agray ti miḡi evidi ga zlam magudarani va ba.

<sup>13</sup> Maslaṅa ya ti mis ndahaṅ təsi cicihi do ni ti naṅ day aməsi cicihi ana Melefit do ; Melefit aməwəl naṅ àna seriya, amatraḅ naṅ dal-dal. Ay maslaṅa ya ti mis ndahaṅ təsi cicihi ni ti Melefit aməwəl naṅ àna seriya do simiteni.

*Məfumki ahàr ka Yezu, m̂grumkivu t̂wi daya kwa*

<sup>14</sup> Bəza ga mmawa goro ni, tamal mis adəm naṅ afəki ahàr ka Yezu ciliṅ, àgrakivu t̂wi do ni ti, məfəki ahàr gayaṅ ni aziaya mam ? Gayaṅ ya afəki ahàr ka Yezu ni ti esliki mahəṅgay naṅ aw ? Aha, èsliki mahəṅgay naṅ do.

<sup>15</sup> Bi wur ga məṅ geli zalani ahkay do ni walani azana àfəṅ bi, ahkay do ni zlam məzumani kəlavad àhəci naṅ ti,

<sup>16</sup> tamal mis gekəli nahaṅ ahi ahkado : « Njəhada àna sulumana ; bakabu azana ti aməḍ àwər kur ba, zum zlam k̂rəh ! » ti, ay àvi zlam ya àhəci naṅ ni do ni ti ahəmamam ? Pakama gayaṅ ya àhi ni ti aziaya mam ?

<sup>17</sup> Nahkay day tamal kəfəki ahàr ka Yezu, ay kəgray t̂wi sulumani do ni ti, azaya mam ? Məfəki ahàr gayaṅ ni ègia zlam masakana.

<sup>18</sup> Ay bi maslaṅa nahaṅ adəm : « Mis ndahaṅ təfəki ahàr ke Melefit, mis ndahaṅ ti ni təgri t̂wi sulumani. » Tamal àdəma nahkay ti akal nəhəṅgrifəṅ, nəhi : « Tamal kəfəki ahàr ke Melefit, ay kəgri t̂wi do ni ti, kədəfuki kəfəki ahàr ti ahəmamam ? Ay nu ti ni nədəfukki məfəki ahàr goro àna t̂wi goro sulumani ya nagray ni. »



19 Nak ti kəgəskabá Melefit ti naŋ bəlaŋ. Kəgəskabá nahkay ti àbəlay ! Ay ku seteni day təgəskabá Melefit ti naŋ bəlaŋ, tagrafəŋa aŋgwaz a, təgəgərfəŋa.

20 Nak ti muru ! Tamal mis afəki ahàr ke Melefit, ay àgri təwi do ni ti, məfəki ahàr gayan ni zlam masakani ti kawayay ti nədəfukki aw ?

21 Bəŋ geli Abraham ti Melefit àdəm naŋ jireni kè eri gayan ti kamam ? Àdəm naŋ jireni ti azuhva təwi gayan ya àgray ni do waw ? Təwi gayan ni ti nihi : àfəkadki wur gayan Izak ka məlaŋ \*meviyekiki zlam ana Melefit ni, awayay esliŋi naŋ ana Melefit.

22 Gayan ya àgray nahkay ni ti ađafaki təwi gayan ya àgray ni arakaboru akaba məfəki ahàr gayan ni. Ana təwi gayan ya àgri ana Melefit ni ti àfəkia ahàr gayan a dek, araŋa àhəcikivu do.

23 Nahkay ma ge Melefit ya àbu məbəkiani a Wakita gayan ni bu ni àgrava. Ma gani nani ti nihi : « Abraham àfəkia ahàr ke Melefit a, nahkay ti Melefit àdəm naŋ mis jireni kè eri gayan. ‡ » Melefit àzalay naŋ zləba gayan daya.

24 Nahkay ti kəsəra Melefit àdəm mis jireni kè eri gayan ti azuhva àfəkia ahàr a ciliŋ do. Àdəm naŋ mis jireni ti azuhva təwi ga maslaŋa gani ya àgri ni daya.

25 Nahkay day wal mesəwehvu Rahap ti àgəskabá ndam ya Zezəwi àsləroru tay ga məməŋjiyu məlaŋ Zeriko na, àdəfiki divi nahaŋ ana tay ga masləkana. Wal ni àra àgra nahkay ti

---

‡ 2:23 Məŋjəkiani 15.6.

Melefit àdám wal ni jireni kè eri gayan azuhva tɔwi gayan ya àgray ni.

<sup>26</sup> Tamal mis àsuf va do ni ti maslaŋa nani məmətani. Nahkay day tamal mis afəki ahàr ke Melefit, ay àgri tɔwi do ni ti məfəki ahàr gayan ni zlam masakani, ègia akadà kisim a.

### 3

#### *Màzlapay kwanja kwanja ba*

<sup>1</sup> Bəza ga mmawa goro ni, mis e kidin gekali bu ya tawayay macahi zlam ana mis ndahan ni ti tələbi kay bi. Adaba məsəra leli ya ti macahi zlam ana mis ni ti Melefit amagrafəŋa seriya kè leli a àtam ya ti amagrafəŋa kè mis ndahan a ni.

<sup>2</sup> Nədəm nahkay ti adaba leli dek məbu magudarum zlam gərgəri kay. Tamal mis èjikia ke divi àna ma gayan ya adəm na do ni ti, maslaŋa gani nani ti mis jireni, ajəgur ahàr gayan, àgudar zlam do simiteni.

<sup>3</sup> Nazay mazavu ge pilis. Ka ya ti məfiviya zagum ana pilis a ni ti pilis ni agray ere ye ti mawayay mągray ni dek ; vu gani dek akoru ka məlan ya leli mawayay moroni ni dek.

<sup>4</sup> Nahkay day nazay mazavu ga \*slalah ga yam. Slalah ga yam ti gədakani, aməd gədakani azay, ay ku tamal nahkay nəngu ni zlam ya ti tagaray àna nan ni ti gəziteni. Àna zlam gani nani ti tisliki mazoru slalah ga yam ni ka məlan ya tawayay moroni ni dek.

<sup>5</sup> Arəd day azavu nahkay. Arəd ti zlam gəziteni a ma geli bu, ay agraki zlabay ka zlam gəđakani.

Aku day ku gəzit agəs məlan, azumaba heri gəđakana :

<sup>6</sup> arəḏ day akada aku : zlam magədavani dek àvu a huḏ gani bu. Naṅ a ma geli bu, ay agudar vu geli dek. Arəḏ ti agudar manjəhad ge mis dek akada ga aku ya azumaba heri a ni. Nani dek ti tawi ge \*Seteni, emizligiyu mis a \*dəluv ga aku vu.

<sup>7</sup> Zlam ya àbu àna sifa ni dek ni ti mis təbu təgəs tay ga njəḏa. Ku zlam ge gili, ku eḏiḏiṅ, ku zlam a had, ku kílif, zlam nday nani dek ti mis tislíki məgəs tay ga njəḏa.

<sup>8</sup> Ay arəḏ ti maslaṅa àbi eslíki məgəsani ga njəḏa bi. Arəḏ ti zlam magədavani, àmbrəṅ magudar zlam do, naṅ akada ga məwər ga gavaṅ ya akad mis ni.

<sup>9</sup> Arəḏ geli ni ti mazləbay Bay Melefit Bəṅ geli àna naṅ, metikwesi mis àna naṅ daya ; ay mis ti Melefit àgraya tay ka mazavu gavaṅ a.

<sup>10</sup> Àna arəḏ bəlaṅani ni ti mazləbay Melefit akaba metikwesi mis. Bəza ga mmawa goro ni, ahàr àḏəm zlam gani nani àgravu ba simiteni.

<sup>11</sup> Yam sulumani akaba yam ndəndalakani ti təcahaya a suwa bəlaṅani ba waw ? Aha, àgravu do.

<sup>12</sup> Bəza ga mmawa goro ni, məṅ ga wəruv ti ewi bílvi aw ? Məṅ ga ahwar ti ewi wəruv aw ? Aha, tìwi do. Nahkay day təcahaya yam sulumani a suwa ga yam ndəndalakani ba do.

### *Majalay ahàr sulumani ya Melefit avi ana leli ni*

<sup>13</sup> Maslaṅa àbu e kiḏiṅ gekəli bu àcaha zlam a, ajalay ahàr sulumani aw ? Tamal maslaṅa gani àbu ti, məgray tawi sulumani, məhəṅgriuru ahàr a had ana mis ; nahkay ti mis atəsər ajalay ahàr sulumani eḏeḏiṅ.

<sup>14</sup> Ay tamal ti kəgrum solu, kəhumi ana ahàr mis ndahaŋ ti mis magədavani, kawayum matam mis ndahaŋ ti, ŋgay kajalum ahàr sulumani ti kədəmum ba ; adaba tamal kijəm zlabay nahkay ti kasəkadum malfada.

<sup>15</sup> Tamal kajalum ahàr nahkay ti majalay ahàr gekuli nani ti akada ge Melefit ni do. Melefit avi majalay ahàr ana mis ti nahkay do. Majalay ahàr gekuli nani ti akada ga ndam ga \*duniya ni, njəda ga \*Məsuf ge Melefit àkibu bi ; majalay ahàr nani ti ge seteni sawaŋ.

<sup>16</sup> Ndam ya ti tagray solu akaba tawayay matam mis ndahaŋ nahəma, nday gani tagray zlam kwanja kwanja, tagudar zlam gərgəri kay.

<sup>17</sup> Ay majalay ahàr sulumani ya Melefit avi ana mis ni ti nahkay do. Maslaŋa ya ti ajalay ahàr akada ge Melefit ni ti nahkay hi : majalay ahàr gayaŋ njələta, aŋgalabakabu mis, naŋ mis kuɗ-kuɗani, agəsiki ma ana mis, mis ndahaŋ təsi cicihi, kələvad agri zlam sulumani ana mis, ècirkaba mis a do, àgosay mis do daya.

<sup>18</sup> Nday ya ti tanjəhadkabu akaba mis àna sulumani nahəma, manjəhad gatay ni dek ge jiri. Nday ti akada ndam ya ti tizligi hilfi ga zlam sulumani, tapalay bəza gani sulumani ni.

## 4

### *Zlam ga duniya ègi eri ana kuli ba*

<sup>1</sup> Kələgumvu akaba kəkadumvu e kidin gekuli bu ni ti kamam ? Kəgrum nahkay ti adaba kawayum zlam gərgəri ya ti tigi eri ana kuli ni dal-dal palam do waw ?

<sup>2</sup> Kawayum zlam ndahaŋ ay ti kəŋgətum do. Nahkay ti kabazlum mis, zlam ge mis ndahaŋ tigi eri ana kəli. Ku kawayum nahkay nəŋgu ni kəŋgətum do ; nahkay kəbum kələgumvu akaba kəkəđumvu akaba mis. Kəŋgətum ere ye ti kawayum ni do ni ti adaba kəbum kihindəmfiŋa kə Melefit a bi.

<sup>3</sup> Ku tamal kihindəm nəŋgu ni Melefit àvi ere gani ana kəli do, adaba kəsərum mahəŋgalumani àna divi gani do. Kəŋgətum ere ye ti kihindəm ni do ni ti adaba ere ye ti kihindəm ni àbəlafəŋ kə kəli cilin, àbəlafəŋ kə Melefit do.

<sup>4</sup> Lekulam ti kəmbərəŋuma Melefit a. Ngay maslaŋa ya awayay zlam ga duniya ni ezirey Melefit ti kəsərum do waw ? Maslaŋa ya ti awayay zlam ga duniya ni ti egi zal ezir ge Melefit.

<sup>5</sup> Àbu məbəkiani nahkay hi : « Melefit àfiviyyu sifa ana leli ti, awayay ti leli mawayay naŋ cilin, do ni ti awayay ti mawayay zlam ndahaŋ ba simiteni. » Kəhumi ana ahàr pakama gani nani ti zlam masakani aw ?

<sup>6</sup> Ay ku tamal Melefit àđəm nahkay nəŋgu ni, agri sulum gayaŋ ana leli, sulum gani àtam zlam ndahaŋ dek. Adaba àbu məbəkiani a Wakita gayaŋ bu nahkay hi : « Melefit àgəskabu ndam ya ti tiji zlabay ni do ; agəskabu ti ndam ya ti kudufani ni, agri sulum gayaŋ ana tay.\* »

<sup>7</sup> Həŋgrumioru ahàr a hađ ana Melefit. Zum njəda gekəli ti kəgrum ere ye ti \*Seteni awayay ni ba, nahkay ti amacuhwafəŋa kə kəli a, aməmbərəŋ kəli.

<sup>8</sup> Həđakumfəŋoru kə Melefit, nahkay ti naŋ

---

\* 4:6 Gozogul 3.34.

day amahədfakfəŋbiyu kè kəli. Lekələm ya ti kagudarum zlam ni mbrəŋum magudar zlam, kəŋgumkivu va ba ; lekələm ya ti kajalum ahàr cə cə ni mbrəŋum majalay ahàr gekəli ni, gəm nɲələta.

<sup>9</sup> Sərum lekələm ndam magudar zlam, tiwəm, grum delələ. Kiyəm va ba, grum delələ sawaŋ. Kəmərumbu va ba, jalum ahàr sawaŋ.

<sup>10</sup> Həŋgrumioru ahàr a haɗ ana Bay geli, humi kisləm araŋa do ; nahkay ti Melefit amagraŋ ti kīgəm gəɗákani.

*Ngay maslaŋa nahaŋ agudar zlam ti kəɗəmum ba*

<sup>11</sup> Bəza ga mmawa, kəzlapumki ma magədavani ke mis ndahaŋ ba. Maslaŋa ya ti aɗəmki ma magədavani ka wur ga mənəni, ahi àgudara zlam a ni ti, maslaŋa gani nani aɗəmki ma magədavani àki ke \*Divi ge Melefit ya Məwiz àbəki a wakita gayaŋ ni bu ni. Tamal kagraŋ nahkay ti kala kəɗəm Divi ge Melefit ni àbəlay do, kala kəgəskabu Divi gani nani do, kala nak bay məɗəmki ma magədavani ciliŋ.

<sup>12</sup> Bay ya ti aɗəfiki Divi gayaŋ ni ana mis ni ti Melefit naŋ bəlaŋ. Bay ya ti agraŋa seriya kè mis a ni ti naŋ. Bay ya ti ahəŋgay mis ni ti naŋ. Bay ya ti esliki mijin mis ni ti naŋ. Nak ya kəɗəm wur ga muk àgudara zlam a ni ti, nak ti nak way ?

*Kiyəm zlabay ba*

<sup>13</sup> Nihi ti nəhi ma ana kəli, lekələm ya ti kəɗəmum : « Kani ahkay do ni haŋə ti amoru a kəsa nahaŋ vu, emiviyu, amacakalay ti aməŋgət siŋgu dal-dal » ni.

<sup>14</sup> Lekələm kəɗəmum nahkay ti kəsərum ere ye ti amagrakivu ke kəli haŋə ni do ; bi kəmətum

timey ! Adaba lekulum ti akada ga azək, mis tipi cepepa ti àbi va bi ni.

<sup>15</sup> Ere ye ti ahàr àdəm kəđəmum ni ti nahkay hi : « Tamal Bay Melefit àwaya nahəma, amələbu àna sifa, amagray zlam hini, hini. »

<sup>16</sup> Ay nihi ti lekulum kəhumi ana ahàr lekulum gəđákani ti kəđəmum ma ga zlabay. Zlabay ge mis ya tiji nahkay ni đek ti àbəlay do.

<sup>17</sup> Nahkay sərúmki tamal ti mis àsəra magray zlam sulumana mək àwayay magrani do nahəma, àgudara zlam a.

## 5

### *Ndam ge elimeni atagray daliya dal-dal*

<sup>1</sup> Nihi ti nəhi ma ana kuli lekulum ndam ge elimeni ni. Lekulum ti grum delələ azuhva daliya ya amacay kuli ni.

<sup>2</sup> Adaba elimeni gekuli ni èzia, ganġu àzumkaba azana gekuli na.

<sup>3</sup> Gru akaba sinġu gekuli ni təcəla mandaza. Nahkay ti Melefit aməgəs kuli àna seriya azuhva zlam gekuli ya təcəla mandaza ni. Mandaza ni aməzumaba kuli akada ga aku ya azum zlam na. Lekulum kəġgumkabu elimeni emiteni ti, ġgay duniya ara andav wuđak ti kəsərúm do waw ?

<sup>4</sup> Nahkay day kəpələm ndam ya təġri təwi ana kuli a vədaġ bu ni ndo. Nihi ti cəm zlahay gatay ni. Nday gani nani ya ti təbazi zlam ana kuli ni təbu təzlah, Bay Melefit Njəđə-njəđani ècia zlahay gatay na.

<sup>5</sup> Lekulum ti kəbum kəzumum gəđə a duniya bu, kəbum kəgrum ere ye ti kawayum ni đek zlam gekuli ; kəbum kəzumum zlam məcərani, kidisəm

àna nan akada zlam ga gənwaw ya tagal ge misliɲeni ni.

<sup>6</sup> Lekulum kəbumiya ndam ya ti tàgudar arañã ndo na ndahan a dangay va, ndahan ni ti ni kəbazluma tay a. Nday gani təbi àna njəda ga matamfəɲana kə kuli a bi.

### *Besuma, hanɲalum Melefit*

<sup>7</sup> Bəza ga mmawa, besum zlam duk abivoru ana vad ga Bay geli ya amara ni. Pəm bay məwəs zlam ebesey, ajəgay sarta ya ti ara abaz zlam gayan a vədan bu məndəhani lala ni. Nan əbu ebesey, ajəgay avər ge mizligi zlam, kələn gani ajəgay avər ga məndəh zlam.

<sup>8</sup> Lekulum day besuma, zum njəda, kəmbərəɲum miɓeseni ba. Adaba vad ga Bay geli ənɲia wudak.

<sup>9</sup> Bəza ga mmawa, kəzərɗumvu ma ba, nahkay ti Melefit aməgəs kuli àna seriya do. Nəɗəm nahəma, Bay ya ti agrafəɲa seriya kə mis a ni ənɲia wudak, nan əbu a mahay bu.

<sup>10</sup> Bəza ga mmawa, àki ka macakay daliya akaba miɓeseni ti, jalumki ahər ka ndam mahəɲgaray \*pakama ge Melefit ya ahaslani ni. Nday ti təcaka daliya, ay ti tēbesa, nahkay lekulum day grum akada gatay ni.

<sup>11</sup> Məɗəm nahəma, nday ti Bay Melefit àgria sulum gayan ana tay a adaba taza njəda gatay a, tēbesa daliya. Kicuma ma ga daliya ya àgrakivu ka Zəwop na akaba gayan ya ti ebesey na. Kəsəruma ere ye ti Bay Melefit àvi kələn ga daliya gayan ya àgray na daya. Adaba Bay Melefit ti mis təsi cicihi dal-dal, agri sulum dal-dal ana mis daya.



<sup>12</sup> Bəza ga mmawa, ma hini ya nara nəhi ana kəli ni ti ma sulumani dal-dal. Ma gani nihi: Kàmbadum ba, ku àna hud melefít, ku àna had, ku àna mam do mam kàcalumi slimi kàmbadum àna naŋ ba. Tamal kə̀dəmum « ly » ti iy həya, « Aha » ti ni aha gani həya. Nahkay ti Melefít aməwəl kəli àna seriya do.

<sup>13</sup> Tamal maslaŋa e kidiŋ gekəli bu naŋ àbu acakay daliya ti, mähəŋgalay Melefít. Tamal maslaŋa e kidiŋ gekəli bu naŋ àbu a məmərani bu ni ti, mīdii limis ana Melefít, māzləbay naŋ.

<sup>14</sup> Tamal maslaŋa àbu e kidiŋ gekəli bu èbesey do nahəma, māzalay gə̀dákani ga ndam ga Yezu ya \*təcakalavu a kəsa nani bu ni ti təgraki amal àna slimi ga Bay geli, tähəŋgali Melefít.

<sup>15</sup> Tamal tahəŋgali Melefít, təsəra Melefít aməvi ere gani ana tay edediŋ ti, maslaŋa gani nani ti Bay geli amahəŋgay naŋ, aməvi nŋənjalaŋani, emicikaba. Tamal əgudara zlam a day Melefít aməmbərfəŋa.

<sup>16</sup> Nahkay ti dəfumaya ere ye ti kəgudarum na e kidiŋ gekəli ba, ku way way do e kidiŋ gekəli bu mähəŋgali Melefít ana wur ga məŋani daya. Tamal kəgrum nahkay ti Melefít amahəŋgaraba kəli a. Ka ya ti mis jireni ahəŋgalay Melefít ni ti, ma gayan ya ahi ana Melefít ni àbu àna nŋəda dal-dal.

<sup>17</sup> Eli bay mahəŋgaray \*pakama ge Melefít ti naŋ mis hihirikenı akadə geli ni. Naŋ gani àhəŋgalay Melefít àna hud bəlaŋ, ə̀dəm avər àtəd ba ; nahkay avər àtədəya ka had a ndo vi mahkər àna kiyi muku.

<sup>18</sup> Kəlaŋ gani àhəŋgalay Melefít keti, ə̀dəm avər mətəd. Àra àhəŋgala naŋ a nahkay ti avər ni àtədəya

ka had a ; had ni àgray zlam akada ya ahaslani ni.

<sup>19</sup> Baza ga mmawa, tamal mis nahan e kidin gekuli bu ejikia ke divi jireni ge Melefit na, mak maslana nahan ahangarkibiya nan a ti,

<sup>20</sup> saruma maslana ya ti ahangarkibiya bay magudar zlam ke divi jirena ti mambren magudar zlam ni ti ahangafana maslana gani nana ke kisim a. Ku tamal maslana gani nani agudara zlam a kay nangu ni Melefit amambarfana dek.

## **Ma M<sub>h</sub>weni Sulumani ge Melefit New Testament in Muyang**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

### **Copyright Information**

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

### **The New Testament**

in Muyang

**© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files  
dated 29 Jan 2022

7fea74f6-4ba4-5a54-a7cf-a6c88fbc1968